

Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/wspomnienia/52986,Ratynski-Henryk.html>
2026-09-05, 07:28

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Świadek historii Henryk Ratyński

Sygnatura
N0751

W relacji między innymi
Świadek II wojny światowej, którą przeżył jako dziecko na
terenie Zambrowa i okolic.

Jest rok 1939, Niemcy bombardują Zambrów. Henryk
Ratyński ma zaledwie 2,5 roku. Wydawać by się mogło, że
koszmar wojny jest mu zupełnie obcy, a już na pewno nie
zostawi w nim żadnego wspomnienia. Mały Henio nie

potrafi jeszcze nawet wymówić prawidłowej nazwy agresora, krzycząc „lecą jajeczkie samoloty”. Tym niemniej w jego głowie pozostaje trwale, traumatyczne wydarzenie. Oto jedna z niemieckich bomb spada na sklep spożywczy. Brat Pana Henryka wraz z kolegą Jankiem, spieszą ratować co się da z płonącego budynku. Wtedy pocisk uderza po raz drugi. Janek ginie na miejscu. Mama prowadzi nieświadomego tragedii Henia do sąsiadów, gdzie leżą zakrwawione zwłoki chłopaka. Chłopiec przygląda się im i ten obraz zostaje w jego pamięci na zawsze. „Wprost nie do wiary, niespełna trzyletnie dziecko, a mnie to zostało w pamięci, to wprost dziwne” – opowiada z przejęciem po wielu latach od tej tragedii.

Data urodzenia

24.02.1937 r.

Data nagrania

17.07.2025 r.

Miejsce nagrania

Centrala IPN, Warszawa, Polska

Realizacja

Biuro Edukacji Narodowej

Temat

[II Wojna Światowa](#), [Łomża](#), [Okupacja niemiecka](#), [terror niemiecki](#), [Wojna obronna 1939](#)

Język

Polski

Biogram świadka

HENRYK RATYŃSKI

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)